

Verslag startbijeenkomst Nieuwe Groenmarkt en Krocht

Een balans van hoe bewoners en andere gebruikers de
Nieuwe Groenmarkt en Krocht ervaren en welke wensen er
zijn voor een nieuwe inrichting

30 November 2023

Open Kaart
co-creatie van de leefomgeving

fotografie: Charlotte Bogaerts

De Startbijeenkomst

Een grote zaal met een donkere vloer waarop met witte tape een stratenpatroon en erfscheidingen getekend waren. De kantine van het gemeentekantoor aan de Gedempte Oude Gracht was voor één avond het decor van de startbijeenkomst voor de herinrichting van de Nieuwe Groenmarkt en de Krocht.

Voor de bezoekers was het stratenpatroon maar al te goed herkenbaar. Bewoners en betrokkenen bij de verschillende organisaties in de straat gingen op hun eigen adres staan en vertelden hoe zij de straat ervaren: wat vinden zij zo mooi aan de straat, welke problemen zien zij en welke ideeën hebben ze voor de toekomst van de plek? Mensen liepen naar plekken toe waar ze een specifieke situatie konden uitleggen zoals het stallen van fietsen of een oversteekplek.

De startbijeenkomst op 30 november 2023 had als doel een gezamenlijk begin maken voor de herinrichting en verbetering van de twee straten. Tijdens de bijeenkomst heeft bureau Open Kaart geluisterd en opgehaald welke verschillende ervaringen en ideeën er zijn voor de plek. In dit verslag zijn de geluiden geordend en wordt het meegegeven als input voor het ontwerptraject.

fotografie: Charlotte Bogaerts

Kwaliteit

Wat waarderen mensen aan de Nieuwe Groenmarkt en Krocht en wat maakt deze plek bijzonder en uniek?

Bijzondere vorm en plek in de stad

De Nieuwe Groenmarkt heeft een bijzondere vorm, namelijk één die tussen een straat en een plein in zit. Het is duidelijk een straat, maar tegelijk breed genoeg om een plein te zijn. Dit maakt het mogelijk om er iets organiseren en daarom wijkt een paar keer per jaar de zaterdagmarkt uit naar de Nieuwe Groenmarkt.

De straat vormt daarmee in potentie ook een ontmoetingsplek. Omdat deze plek net buiten de drukke straten van de binnenstad ligt wordt het ervaren als een oase. Een beschutte plek waar het relatief rustig is.

Randen geven kleur aan de plek

Men waardeert ook de mix van voorzieningen rond de Nieuwe Groenmarkt en Krocht. Naast woningen zijn er maatschappelijke organisaties, winkels, een paar cafés, een buurtcentrum, paramedische zorg en een kerk. Wat er op deze plekken gebeurt en de mensen die hierop af komen geven kleur aan de buitenruimte en maken het een heel sociale plek. Op de trappen voor de grote kerk wordt dit vaak goed zichtbaar.

Historie van de plek

Veel mensen zijn geïnspireerd door de historie van de Nieuwe Groenmarkt en Krocht. Ook wie nog niet uitgebreid bekend is met de geschiedenis voelt al wel aan dat dit heel bepalend is voor het huidige karakter. Men vindt dat hier rekening mee gehouden moet worden.

fotografie: Open Kaart

fotografie: Open Kaart

Knelpunten

Men ervaart ook problemen in de straten en sommige daarvan zijn weerbarstig.

Stenig

Men mist het groen in de straat. De verharding ligt nu van deur tot deur, deels tegels, deels asfalt. Het ziet er sleets en kaal uit, ondanks de initiatieven om groenbakken te plaatsen. Het gebrek aan groen wordt ook genoemd in relatie tot hittestress op warme zomerdagen.

Overlast

Mede door de mix aan voorzieningen en het publiek dat daar op af komt, ervaart men vaak overlast. Dit heeft te maken met de concentratie van maatschappelijke organisaties die dak- en thuislozen opvangen en met drugsgebruikers. Er liggen mensen op matrassen voor de kerk te slapen, er wordt openlijk drugs gebruikt en dikwijls zorgt een alcoholist voor een nare sfeer. Dit brengt ook wildplassen en vernielingen met zich mee. Hotspots zijn o.a. voor de Stem in de Stad, voor de kerk en op de splitsing met de Krocht. Veel bewoners zijn bekend met de doelgroepen van maatschappelijke organisaties en weten hiermee om te gaan, maar signaleren ook dat het grimmiger wordt. Er wordt opgemerkt dat de trappen voor de kerk nu minder worden gebruikt om te zitten door bijvoorbeeld toeristen en scholieren vanwege overlast van andere mensen.

Rommelige Krocht

Specifiek bij de Krocht wordt het rommelige gebied benoemd waar de fietsen staan naast het Hofje van Oorschot. Dikke rijen fietsen, soms schots en scheef nemen zoveel ruimte in dat het voor voetgangers lastig is om erlangs te gaan, laat staan voor mensen in een rolstoel of met kinderwagen. Daarbij helpen de niveauverschillen en losse klinkers ook niet. Men vraagt zich daarbij af hoe de Krocht en de Groene Nieuwmarkt meer een eenheid kunnen vormen.

Aansluiting Zijlstraat

Waar de Nieuwe Groenmarkt de Zijlstraat raakt is de dynamiek heel anders. Hier wordt gewinkeld en is het drukker. Aangegeven wordt dat het er vaak te druk is met fietsen en brommers en dat het moeilijk is om de Zijlstraat over te steken. Tevens is er op sommige plekken te weinig ruimte op de stoep door terrassen.

fotografie: Open Kaart

Ideeën & Initiatieven

Ontmoeten en verblijven

De roep om meer ontmoetingsruimte en daarmee meer verblijfskwaliteit is overduidelijk. Ontmoeten en verblijfskwaliteit gaan hand in hand, want hoe langer je ergens op een prettige manier verblijft hoe groter de kans op ontmoeting.

Bijna iedereen noemt wel iets dat te maken heeft met meer ontmoeten. Direct of impliciet, zoals de wens voor meer bankjes of meer ruimte voor kinderen.

Meer plein

Een van de wensen die de ontmoetingskwaliteit versterken is de wens om meer 'plein' van de Nieuwe Groenmarkt te maken. Meer plein door een meer omsloten gevoel te geven en 'lange lijnen te doorbreken'. Hierop aansluitend zijn er wensen voor meer activiteiten op straat zoals een buurtfeest of meer speelgelegenheid voor kinderen.

Vergroenen

Een andere belangrijke wens is vergroenen. Dit kan op allerlei manieren geeft men aan: meer bomen in de straat en plantenvakken. Vaak wordt vergroenen direct gelinkt aan de verblijfskwaliteit van de plek: dat het er mooier uitziet en het biedt ook verkoeling in de zomer. Het mag ook een speelse inrichting zijn die aantrekkelijk is voor kinderen.

Ook worden geveltuintjes genoemd, waar er al een paar mooie voorbeelden van in de straat zijn. De manier waarop het precies moet bewaart men graag voor het ontwerpproces. In samenhang met vergroenen wordt een paar keer de wens voor water in de straat aangehaald. Denk aan de vijver of fontein.

Samenleven

Een minder concreet maar wezenlijk punt is het samenleven in de straat. Juist in de Nieuwe Groenmarkt raken de werelden van heel verschillende mensen elkaar. Om dat in goede verstandhouding te laten plaatsvinden is inzet en betrokkenheid van alle partijen nodig. Praktische zaken kunnen daarbij helpen, zoals een openbaar toilet als alternatief voor wildplassen, voldoende prullenbakken, ruimte voor kinderen. Gesteld wordt dat overlast kan worden beperkt door de ruimte duidelijker toe te eigenen als buurt.

Vriendelijk verkeer

Suggesties zijn er ook voor andere opzet van het verkeer. Ten eerste zou het huidige verkeer in snelheid beperkt moeten worden, zowel fietsen als autoverkeer, en zou er geen plek moeten zijn voor grote vrachtwagens om te laden en lossen. Eenrichtingsverkeer wordt genoemd als oplossing voor een betere veiligheid. Als uiterste vorm kunnen de stoepen helemaal weg en wordt het een zogenaamde 'shared space'. Kindvriendelijkheid moet ook hierbij de aandacht krijgen.

Open Kaart
co-creatie van de leefomgeving

januari 2024

In opdracht van:

Gemeente Haarlem en Buurtcomité Herinrichting

Team Open Kaart:

Jurrian Arnold

Pieter Graaff

contact: jurrian@deopenkaart.nl

www.deopenkaart.nl